

บทความพิเศษ ■ กับงานหน้าห้องปากคอก(ก้องถิ่น)

มหาภาพยเสไฟฟ้ากินรีประติมากรรมนวัตกรรมไทย (2)

การตรวจสอบและสอบสวนที่ต่อเนื่องของ
ป.ป.ช. และตำรวจ ป.ป.ป.

(1) ความตอนที่แล้วกล่าวถึงความหมาย
“ประติมากรรมนวัตกรรมไทย” และประเด็น
ข้อวิพากษ์วิจารณ์บางประการ ขาวนี้ออกมา
ในช่วงที่ให้ท้องถิ่นจัดซื้อวัคซีนป้องกันโควิดได้
จึงเสมือนการติสเครดิต อปท.ไปในตัว ทั้งที่
เสไฟฟ้าเช่นนี้มีมาตั้งนานแล้ว ตั้งแต่ปี 2556
หรือก่อนหน้านั้น ที่จำเอาแบบอย่างมาจาก
เสไฟฟ้าถนนอักษะ

(2) แต่ตลอดช่วงเดือนที่ผ่านมายังมี
ข่าวประติมากรรมเสไฟฟ้ากินรี (Solar Cell :
โซลาร์เซลล์) กันมากมาย โดยเฉพาะในเรื่อง
ความเหมาะสมในการจัดทำโครงการ งบ
ประมาณที่แพง และการตรวจสอบเกี่ยวกับ
การทุจริต ซึ่งโครงการในลักษณะเช่นนี้ นอก
จาก อปท. แล้ว ยังมีในส่วนราชการต่างๆ
ทั่วไป ด้วยงบประมาณจาก “กองทุนพลังงาน”
เพราะเป็นนโยบายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มี
หัวหน้าพูดว่า “ปล้นกลางแดด เสไฟฟ้าประติ
มาโกง” ทั้งที่นายกรัฐมนตรีประกาศปราบ
ทุจริตเป็นวาระแห่งชาติ

(3) เริ่มจากประเด็นการร้องเรียนนำ
เสนอข่าวของชมรม strong และสำนักข่าว
อิศรา จับพิรุณตรวจสอบ รูปแบบการทุจริต
(check & balance) โครงการจัดซื้อเสไฟฟ้ากินรี
อบต.ราชาเทวะ อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ ปี
2562-2564 งบประมาณรวม 642.65 ล้านบาท
ว่าคุ้มค่าหรือไม่ พนักงานสอบสวน กอง
บังคับการป้องกันปราบปรามการทุจริตและ
ประพฤติมิชอบ (บก.ปปป.สตช.) เข้าสอบสวน
เจ้าหน้าที่ รวม 6 ราย ในส่วนที่เกี่ยวข้อง
อย่างเช่น เจ้าหน้าที่กำหนดขอบเขตการ
ประมูลจัดซื้อจัดจ้าง และเจ้าหน้าที่ตรวจรับ
มีการวัดระยะห่างของเสไฟฟ้าของแต่ละต้น

๖ การกำหนดสเปกเอื้อกันมาจากส่วนกลาง
อ้างเป็นนวัตกรรมไทย แต่มีราคาที่ซื้อจ้างแพงมาก
ใบเกือบทุก อปท.ทั่วประเทศ ก็เพราะว่าเป็นนวัตกรรม
จึงเอาผิดใครไม่ได้ ความสูญเสียงบประมาณของชาติ
เป็นร้อยล้าน เรียก ‘ยุคทองของหน่วยงานราชการ
แห่งการโกง นวัตกรรมแห่งการกิน’ ...”

ว่ามีระยะห่างได้มาตรฐานหรือไม่

(4) ความว้าวัยไม่หายความควายเข้า
มาต่อ จากการตรวจสอบของ ป.ป.ช.พบว่า
ในปีงบประมาณ 2556, 2557, 2561, 2562,
2563, 2564 อบต.ราชาเทวะได้จัดทำโครงการ
จัดซื้อเสไฟฟ้าและซ่อมบำรุงเสไฟฟ้าง
กล่าว โดยมีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไม่
ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่า
ด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2541 และพบว่าการจัดซื้อ
จัดจ้างมีการเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทผู้รับ
จ้างบางราย และยังพบว่าการก่อสร้างไม่ได้

มาตรฐานตามที่กำหนด ดังนั้น เมื่อวันที่ 30
มิถุนายน 2564 คณะกรรมการ ป.ป.ช.จึงมี
มติแต่งตั้งองค์คณะไต่สวนเบื้องต้นเพื่อดำเนิน
การไต่สวนข้อเท็จจริงรวม 5 คณะ ภายใน 180
วัน โดยแต่ละคณะจะแยกไต่สวนกันคนละ
ปีงบประมาณ เบื้องต้น ในส่วนผู้ถูกกล่าวหา
กรณีนี้ อาทิ อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทร
ปราการ, นายก อบต.ราชาเทวะ เจ้าหน้าที่ที่
เกี่ยวข้อง และบริษัทเอกชน รวมกว่า 20 ราย

(5) ข้อสังเกตการจัดทำโครงการพัฒนา
ต่างๆ ของ อปท.โดยเฉพาะโครงการงบอุดหนุน
เฉพาะกิจที่ผ่านมา มักเป็นการทุจริต แบบ

ทำงานร่วมเป็นขบวนการ มีผู้เกี่ยวข้องหรือมีประโยชน์ทับซ้อนกันในหลายระดับ หลายคน ๆ เช่น โครงการลานกีฬา สนามเด็กเล่น สนามฟุตบอล กล้องวงจรปิด CCTV เสาคอมพิวเตอร์ เซลล์ เครื่องออกกำลังกาย สนามกีฬา การซื้อรถยนต์ดับเพลิง รถบรรทุกน้ำ รถขยะ รถกระเช้าไฟฟ้า การจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ ชุมเฉลิมพระเกียรติฯ ถนนยางพารา (Para soil) ฯลฯ เป็นต้น ตามที่เป็นข่าว

(6) ข่าวการเรียกร้องหักเงินงบประมาณโครงการมีมาตลอด แม้ไม่มีพยานหลักฐานยืนยันแต่ทุกคนเชื่อว่ามีจริง โครงการเงินอุดหนุนใดที่เป็นงบเฉพาะกิจต้องจ่ายเงินซื้อแลกรโครงการมา หรือมีต้นทุนค่าใช้จ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งโครงการ ในโครงการงานก่อสร้างต่างๆ ผู้รับจ้างคู่สัญญาต้องจ่ายทุกโครงการว่ากันว่า งบประมาณรัฐ ซักเปอร์เซ็นต์หัวคิวถึง 30 - 50 % แล้วแต่วงเงินงบประมาณ มีข้อสังเกตว่า หากโครงการใดมีการสั่งการ หรือกำหนดแนวทางมาจากส่วนกลางแล้ว ส่วนใหญ่โครงการนั้นเป็นลัทธิจะว่ามักมีเงินทอง

(7) ล่าสุดอยู่ในระหว่างการตรวจสอบ อปท.ราชาเทวะมีข่าวการให้ชะลอโครงการอนุมัติเงินสะสมติดตั้งเสไฟฟ้ากินรีล็อตใหม่ 720 ต้น งบ 68 ล้านบาท มีข้ออ้างว่าทำถูกต้องตามแผนพัฒนาแล้ว แต่ฝ่ายตรงข้ามกลับแก้ง

มิติสืบเนื่องจากงานศิลปะ ประติมากรรมนวัตกรรม

(1) กรณีไฟฟ้ายักษ์เซลล์นี้ สหรัฐอเมริกาได้ใช้มานานกว่า 40 ปีแล้ว (2524 : 1981)

(2) สำหรับรูปหล่อประติมากรรม รูปกินรี ก็เหมือนการหล่อพระ หล่อชุดประดับโบสถ์ ชุมเฉลิมพระเกียรติฯ ชุมประตู ประตูวัด หรือหล่อวัตถุอื่น เช่น หล่อล้อแม็กรถยนต์มอเตอร์ไซด์ เครื่องเล่นไซลาน ฟาเทอร์บายน้ำ ข้อต่อประปา ประตูเหล็กอัลลอย ฯลฯ ล้วนทำได้ทั้งสิ้น มีแบบ นำแบบมาสร้างแม่พิมพ์ จะหล่อแบบเท หรือแบบฉีดโลหะร้อน

เหลว เข้าไป มีร้านทำอยู่ตามดิน ข้อสังเกตประเด็นนี้คือ เทคนิคความซับซ้อนที่จะเป็นศิลปะเป็นนวัตกรรมยังไม่มีมีความซับซ้อนที่เหมาะสม

(3) เห็นว่าสิ่งประดิษฐ์หรือประยุกต์ใช้ศิลปะชิ้นมาใหม่ ไม่ใช่สิ่งของที่เขาได้ทำขายปกติกันมาเป็นสิบๆ ปีเช่นนี้ เพราะหากนานไปลิขสิทธิ์ (Copy Right) ลิขสิทธิ์ในเครื่องหมายการค้า (Trade Mark) รวมทั้งสิทธิบัตรต่างๆ ก็หมดอายุได้

(4) การกำหนดสเปกเอื้อกันมาจากส่วนกลาง อ้างเป็นนวัตกรรมไทย แต่มีราคาที่สูงจางแพงมากในเกือบทุก อปท.ทั่วประเทศก็เพราะว่าเป็นนวัตกรรม จึงเอาผิดใครไม่ได้ ความสูญเสียงบประมาณของชาติเป็นร้อยล้านเรียก “ยุคทองของหน่วยงานราชการแห่งการโกง นวัตกรรมแห่งการกิน”

(5) กรมบัญชีกลางออกประกาศนวัตกรรมไทยเสไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ ประกาศได้แต่ราคาต้องไม่สูงมาก ส่วนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (ส.ถ.) อนุมัติงบอุดหนุนเฉพาะกิจโดยทำเป็นขบวนการ มีผลประโยชน์ทับซ้อน ธุรกิจนายทุนผูกขาด ฯลฯ เป็นต้น

(6) กรณีงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเป็นดาบสองคมในการหาผู้รับผิดชอบเพียงสั่งการให้ อปท.เสนอโครงการใดก็ได้ตามแบบรายละเอียดที่แนบ โดยไม่มีมาตรการตรวจสอบควบคุม เสมือนล๊อกสเปกโครงการจึงผ่านหมด ต้องพิจารณาลงโทษกระทรวงกรม ส.ถ.ที่ไม่กล้ากรองโครงการของงบประมาณให้รอบคอบ

(7) ข้อสังเกตนโยบายรัฐโดยกรมบัญชีกลาง คือ พัสตุผลผลิตภายในประเทศที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน เช่น (7.1) พัสตุจากผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ตามรายการสินค้าที่มีรายชื่อตามที่สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ส.สว.) (7.2) ผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองและออกเครื่องหมายสินค้าที่ผลิตในประเทศไทย (Made in Thailand : Mit) ของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (7.3) พัสตุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามกฎ

กระทรวงกำหนดพัสดุ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2563 (8) และ พัสตุตามประติมากรรมนวัตกรรมคือ (8.1) บัญชีสิ่งประดิษฐ์ไทย (Thai Invention) ที่ดำเนินการโดย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) (8.2) “นวัตกรรมไทย” โดยคณะกรรมการพัฒนาระบบนวัตกรรมของประเทศ (คพน.) กำหนด ตามคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ 4 คณะ

มิติเทคนิค สเปกรูปแบบและราคาโครงการ

(1) มาตรฐานช่างคืออะไร สำหรับสิ่งก่อสร้างสาธารณูปโภคฯ ในด้าน “ความมั่นคง แข็งแรงตามหลักวิชาช่าง” ดูไม่มีความมั่นคง แข็งแรงอันตรายมาก เช่น มีนอต(ทิพย์) ยึดเสไฟฟ้าเพียงนิดเดียว

(2) จากบัญชีนวัตกรรมไทย เสไฟฟ้าแผงโซลาร์เซลล์แผงเดี่ยว เป็นแสนเหมือนกัน มาดูสเปกราคาต้นละ 70,000 บาท เสากิ่งเดี่ยว 8 เมตร ไฟ LED 60w แผงโซลาร์ 200w แบต 12v/180ah รุ่นนี้เป็นแบบ All in One ในท้องตลาดราคาช่วงหมื่นต้นๆ ไม่ถึง 70,000 บาท คิดค่าดำเนินการและค่ากำไรแล้ว เฉลี่ยถึงต้นละ 50,000 บาท เรียกว่าปล้น กำไรถึงต้นละ 5-6 หมื่น 100 ต้นก็ 5-6 ล้าน แม้จะลดราคาต่อหน่วยลง ก็ถือว่า ยังไม่ขาดทุน เช่น สนรราคากรณีเทศบาลเมืองวิเชียรบุรี เบิกเงินแล้ว 200 ต้น เฉลี่ยต้นละ 69,000 บาท (13.8 ล้าน)

(3) มีเสียงวิพากษ์ประสพการณ์จากช่างงานติดตั้งคนหนึ่งที่รับงานให้กับภาคเอกชน มาไม่ต่ำกว่า 800 ชุด ที่เป็นทั้งผู้นำเข้าเอง และซ่อมบำรุงเอง เห็นมาแล้วหลากหลายรูปแบบว่า เทียบกันไม่ได้กับ All in one ที่ขายกันตามท้องตลาด ทั้งวัสดุ และ ระบบภายในงานออกแบบ ขนาดของแบตเตอรี่ ชนิดของแบตเตอรี่ ขนาดแผงเซลล์ ขนาดกำลังวัตต์ ชนิดของหลอด LED การรับประกัน และ ตัวชาร์ตคอนโทรล แต่ลองมองอีกมุมที่ราชการมีสเปกไว้แล้ว (ที่มองว่าเป็นการล๊อกสเปกผูกขาด เอื้อนายทุนผู้ผลิตฯ) ให้มุมมองอีกด้านหนึ่ง จากงานนี้ดูโดยรวมขายราคา 60,000

บาท ไม่น่าแพง หากบวกรับประกัน งาน เพื่อแบตเตอรี่ต้องซ่อมหรือนำเข้ามาใหม่ และ งานเซอร์วิสบริการหลังการขายเข้าไป ด้วย และหากมีไมเซ็นเซอร์ (Motion sensor ตรวจจับความเคลื่อนไหว) ราคา ก็จะแพงกว่านี้ อาจเป็นเหตุผลที่ทำให้ สตง. ไม่ดำเนินการตรวจสอบต่อในเรื่องราคา

(4) หลักการตามปกติทั่วไปไฟฟ้าโซลาร์

เซลล์จะใช้ในเขตที่ทุรกันดารที่การไฟฟ้า เข้าไปไม่ถึง นอกจากนี้ราคามาตรฐานกลางก็ ไม่มีง่าย ฉะนั้น การตั้งงบประมาณขยาย เขตไฟฟ้าสาธารณะอุดหนุนการไฟฟ้า ตั้งเสา ลากสาย ติดตั้งโคมไฟถนนหลอด LED ซ่อม บำรุงง่าย ถูกกว่า สว่างจ้า ที่เดียวจบ แต่แปลกว่า เขตเมืองมักชอบทำโครงการโซลาร์เซลล์ กันเหลือเกิน และโคมไฟแบบนี้ฟังง่ายด้วย มี ข้อสังเกตว่าเสาไฟมักเสียบ่อย ถึงประมาณ ครึ่งหนึ่ง

(5) อบต.บางแห่งเคยไปขอติดตั้งไฟ โซลาร์เซลล์ (กรณีหมู่บ้านจะใช้บของพื้นที่ รอบโรงไฟฟ้า) บนถนนของ อบจ. ผลเสาไฟ ต้องสูงตามมาตรฐานของกรมทางหลวง (แบบ เสาที่ อบต.ส่งไป ใช้ไม่ได้) อบจ.แจ้งให้กอง ช่างออกแบบใหม่ อบจ.ส่งแบบมาให้ อบต. ส่งต่อไปให้หมู่บ้านที่ต้องการ เรื่องก็หาย เสียบไป (หมู่บ้านเล็กคิด)โครงการจึงพับไป โดยปริยาย

บทพิสูจน์ “ในที่สุดนักการเมืองรอด ชำราช การก็รับผิดไป”

(1) เป็นคำกล่าวที่ตอแยว่า การสอบสวนเอาผิดทางอาญานักการเมืองมักไม่ได้ผล สุดท้ายแพะผู้รับโทษก็คือบรรดาเหล่าข้าราชการ ฝ่ายประจำของ อบท. รัไป ฉะนั้น แนวทางต่อสู้ของข้าราชการต้องให้การว่า ผู้บังคับบัญชา (ฝ่ายการเมืองท้องถิ่น) ได้มอบหมาย หน้าที่จึงทำได้ หากไม่มอบหน้าที่ให้ทำแล้ว เจ้าหน้าที่จะทำไม่ได้ ดังนั้นเจ้าหน้าที่จึงไม่มีความผิดต่อหน้าที่ราชการในฐานะตัวการ หรือผู้สนับสนุน หรืออื่นใด

(2) จากแนวทางคำพิพากษาศาลอาญา คดีทุจริตฯ ในความผิดต่อหน้าที่ราชการที่ กระทำนั้น ก็ต่อเมื่อได้รับมอบหมายหน้าที่จาก ผู้บังคับบัญชา หากไม่ได้มอบหน้าที่ก็ไม่เป็น ความผิด เพราะเจ้าหน้าที่ไม่มีสิทธิทำเองได้ ข้อสังเกตกรณีนี้ คือ ได้มีใบสั่งให้เจ้าหน้าที่ทำ หรือทำเองแล้วใบสั่งผู้อื่น เป็นความผิดปกติที่ ต้องตรวจสอบ

(3) เจ้าหน้าที่ที่ต้องหัดเก็บรวบรวมพยาน หลักฐาน พยานอิเล็กทรอนิกส์ไว้ เช่น คลิป ภาพ คลิปเสียง กล้อง CCTV ในขั้นตอน ดำเนินการ เพราะพยานบุคคลมักใช้อ้างอิง ไม่ได้ เพื่อกันตัวเองมิให้ร่วมรับผิดชอบอาญาใน ฐานะตัวการหรือผู้สนับสนุน ในกรณีที่มี ผู้บังคับบัญชาสั่งให้เขียนทำโครงการสั่งให้เขียน ราคาอีกสเปก ตามที่กำหนด มิใช่ราคาจริง ท้องตลาด ควรให้ผู้บังคับบัญชาได้สั่งการไว้ เป็นหลักฐานหนังสือ เป็นต้น

(4) ในด้านการกำกับดูแลโดยนายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด มีคำถามว่า นายอำเภอ ในฐานะผู้กำกับดูแล อบต.ทำไมไม่กำกับดูแล ให้ อบต.แห่งนี้ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตาม กฎหมาย ท้องถิ่นจังหวัด ท้องถิ่นอำเภอ หาย ไปไหน ทำไมไม่ทำหน้าที่ช่วยเหลือ นายอำเภอ และผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อวินิจฉัยสั่งการ ให้ถูกต้องตามอำนาจหน้าที่ จนปล่อยปละ เลเลยทำให้ราชการเสียหาย ส่งผลต่อภาพลักษณ์ลบของกรม สต.

(5) ลำพังการตบมือข้างเดียวไม่ตั้งฉันท การคิดการทำให้โครงการใหญ่ย่อมไม่เป็นผล หากไม่มีผู้สนับสนุนร่วมมือให้ท้าย ในที่นี้มอง ไปที่ผู้มีอำนาจเหนือกว่า เช่น ราชการส่วน กลาง ส่วนภูมิภาคต้องมีส่วนร่วมรู้เห็นฯ ไม่ได้ทำ คนเดียวแน่ๆ แต่ร่วมทำกันเป็นขบวนการทั้ง โขยง สื่อไม่กล่าวโทษดำเนิน อบต.ฝ่ายเดียว สอบสวนตั้งแต่ต้นน้ำยันท้ายน้ำ ต้องสาวชุด คุ้ยถึงต้นตอที่แท้จริง บริษัทเดียวรับงานเจ้า เดียวได้อย่างไร เอาเสาไฟपालงในป่าเพื่ออะไร ชาวบ้านทุกคนในตำบลกินอิ่ม นอนหลับ สบาย ตีอยู่หรือ ลองคิดเล่นๆ งบ 200 ล้านบาท เฉลี่ยเสาไฟต้นละ 94,000 บาท แต่ราคาจริง ไม่เกิน 40,000-50,000 บาท (40%=80 ล้าน) เป็นการกระจายอำนาจของการคอร์รัปชัน พัฒนาดี แต่ต้องโปร่งใส “การแก้ปัญหา ทุจริตเป็นวาระแห่งชาติ” คำนี้จริง

(6) ป.ป.ช.ไม่เก่งแต่ท้องถิ่น ต้องตรวจสอบผู้เกี่ยวข้องหน่วยงานอื่น ผู้กำกับดูแลฯ ด้วยทั้งหมด ไม่ว่าผู้ว่าราชการจังหวัด นาย อำเภอ ท้องถิ่นจังหวัด ท้องถิ่นอำเภอ ว่าปล่อย ปละละเลยฯ มีส่วนรู้เห็นเป็นใจหรือไม่อย่างไร ลำพียงนายกฯ คนเดียวคงไม่สามารถทำและ บริหารแบบกึ่งขาได้ง่ายเพียงนี้

เหตุใดต้องทำโครงการเสไฟฟ้ากินรี ทำ โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตอื่นบ้างจะดี กว่า

(1) ควรนำไปพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตให้มากขึ้น ช่วยเหลือด้านความเป็นอยู่ประชาชนให้สุดทางก่อน ทำให้คนจนในตำบลหมดไปก่อน มิใช่ไปทำเสไฟฟ้ากินรีสองทาง อาทิ อุดหนุนพัฒนาโรงเรียนวัดวาอาราม สร้างห้องสมุดประชาชน สร้างโรงเรียนหรือศูนย์ฝึกอาชีพ สร้างงานให้ชาวบ้านให้คนจนคนด้อยโอกาส ได้มีงานทำอย่างยั่งยืนให้ทุนการศึกษาให้นักเรียนยากจนในพื้นที่ จะไม่มีแผนงานพัฒนาเกี่ยวกับเศรษฐกิจชุมชน ความเป็นอยู่ของชาวบ้านบ้างเลยหรือ

(2) ช่วงภาวะวิกฤติโรคระบาดโควิด-19 ด้านสุขภาพอนามัยของประชาชน จัดซื้อวัคซีนป้องกันโรคโควิดแก่ประชาชน สนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์การแพทย์แก่โรงพยาบาล จัดซื้อข้าวสารอาหารแห้งแจก คนตกงาน โรงงานปิด คนจนคนไม่มีจะกินยุคโควิดระบาด ฯลฯ เป็นต้น

(3) นำไปพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน หรือ สาธารณูปโภคอื่น เช่น สร้างสนามกีฬา ให้เยาวชน ได้มีที่พบปะ พุดคุย ออกกำลังกาย ฯลฯ สร้างตลาด เทศคอนกรีตถนนลูกรัง ติดกล้อง CCTV การให้ความปลอดภัยแก่ประชาชนและชุมชน สร้างสะพานลอยในจุดอันตราย ลดอุบัติเหตุอำนวยความสะดวกประชาชนฯ เป็นต้น

(4) หากคิดเรื่องสิ่งแวดล้อม รักษาโลก สามารถแบ่งเงินงบประมาณนี้ไปลอกคลองในพื้นที่ป้องกันน้ำท่วมก็ได้ หรือไปทำเกี่ยวกับระบบจัดการน้ำเสีย ท่อระบายน้ำทิ้ง หรือการพัฒนาแหล่งเสื่อมโทรม ความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่ พัฒนาภูมิทัศน์ถนนที่ชาวบ้านใช้เดินทาง พัฒนากนชอยที่ยังไม่ดี ด้านการประปา น้ำสะอาด โครงการนำสายไฟฟ้าลงดิน สร้างเตาเผาขยะ การบริหารจัดการขยะ ชื่อรถขนขยะ ถังขยะ ฯลฯ เป็นต้น

ผู้เขียนไม่มีเจตนาให้ร้ายใส่ความผู้ใด เพียงนำเสนอข้อมูลเชิงวิพากษ์ให้แก่สังคม ■